

כ"ב שבט תשע"ד
23 ינואר 2014
תיק מס' 73147

פסק דין - ראייה נסיבתית לפגיעת רכב

לבין

בעניין שבין

בעלי רכב שיתכן שפגע

בעלי רכב שנפגע

א. תמצית הרקע העובדתי

התובעת חנתה, ביום חמישי ז' בטבת תשע"ג, בירושלים ברכבה. כשחזרה לרכבה, ראתה שהרכב שלפניה צמוד לרכב שלה, באופן שקימר את פגוש הרכב. התובעת זיהתה על הרכב שלפניה מדבקה של חברת טי, ויצרה קשר טלפוני עם החברה. לאחר מספר דקות, הגיע הנתבע, שהוא בעל הרכב שלפניה.

בין הצדדים התנהל דין ודברים, בשאלה מה היקף הפגיעה ומי אחראי לה. הנתבע העלה את האפשרות שרכב שהיה לפניו דחף אותו לאחור. כמו כן, באותו מעמד טען הנתבע שהפגוש פגום גם כן, מפגיעות קודמות. התובעת לקחה את פרטיו של הנתבע.

התובעת ובעלה (להלן התובעים) יצרו קשר טלפוני עם הנתבע ועם בעלי החברה, ניסו להגיע להסכמה על תשלום בלא להזדקק לבית הדין. הדבר לא צלח, ועל כן הגיעו לבית הדין. הצדדים חתמו על הסכם בורות, המסמך את הח"מ להכריע בסכסוך בין לדין בין לפשרה, על פי שיקול דעתו. התקיים דיון בנוכחות התובע, התובעת, והנתבע.

נציין עוד כמה עובדות רקע: הפגוש טרם תוקן. לאחר הדיון, ניגשתי לרכב בנוכחות כל הצדדים, התבוננתי בפגוש והצדדים טענו את טענותיהם. כמו כן, נקבע דיון קודם בעבר, אליו הגיעו התובעים בלבד, ואילו הנתבע לא הגיע.

ב. טענות התובעים ותביעתם.

לטענת התובעת, אין ספק שהנתבע הגיע לאחר שהיא חנתה והוא שחנה לפניו ופגע בפגוש שלה. כאשר חנתה, לא עמד לפניו רכב בצמידות. בהתחלה הסבר הנתבע שרכב שלפניו דחף אותו, היה נראה לה אפשרי, אך כיוון שלא היתה משוכנעת לקחה את הפרטים. לאחר מכן התברר לה שאפשרות זו אינה סבירה.

לאחר התאונה פנו התובעים למוסד, והוא העריך את עלות התיקון בסך של 800 ₪.

התובעת טענה בדיון, שאין כל סבירות שהיא זו שנצמדה בכח אל הנתבע, משום שמי שנוסע קדימה רואה שהוא צמוד לרכב שלפניו. לעומת זאת, הגיוני הדבר שנהג עושה רוורס, ולא מרגיש שהתקרב כל כך. על כן, מוכח הדבר שהנתבע הוא שנצמד אל רכבה של התובעת ולא להיפך. כמו

כן, מן העובדה שבפגישה הראשונה בין הצדדים הנתבע כלל לא טען שהוא הגיע לפנייה, מוכח שטענה זו אינה נכונה.

לטענתה, אומנם היו שריטות על גבי הפגוש, אך לא היו תאונות קודמות, כך שהפגוש ניזוק מהצמדות הנתבע מעבר לשריטות שהיו בו קודם לכן.

התובעים דורשים:

1. 800 ₪ עבור תיקון הפגוש.
2. השבה של אגרת בית הדין – 300 ₪.
3. פיצוי על כך שהנתבע לא הגיע לדיון הראשון שנקבע והם כן הגיעו.

ג. טענות הנתבע

לטענת הנתבע, הוא חנה וניגש לחנות לצורך פריקת סחורה, וכשחזר מצא את התובעת מול הרכבים הצמודים. הוא מודה בכך שרכבו נמצא באופן שמכופף את פגוש רכבם של התובעים. הוא גם מודה שבתגובתו הראשונה העלה את האפשרות שרכבו נדחף על ידי רכב שעמד לפניו.

עם זאת, לטענתו, הוא משוכנע שהוא חנה לפני שהגיעה התובעת, והיא זו שחנתה אחריו (בזמן, ובמקום). שכן, לאחר מעשה נזכר שפרק סחורה מן הדלת האחורית של מכוניתו (רנו לוגאן). על כן, ראשית לכל הוא כופר באשמה לחלוטין.

בנוסף, לטענתו הפגוש היה פגום כתוצאה מתאונות קודמות, על כן כלל לא גרם נזק נוסף לפגוש. הוא הראה בתמונות שריטות על גבי הפגוש, מימין ומשמאל. כמו כן לטענתו ניכר בתמונה קימור של הפח והפגוש שמקורו בפגיעה בניצב לרכב. בנוסף, ניכרת פגיעה מסוימת בפנס הימני של הרכב מה שמוכיח תאונה קודמת. כשבית הדין ראה את המכונית, חזר הנתבע והראה את הפגיעות. על כן, לדבריו, גם אילו הוא היה זה שחנה לאחר התובעת, אין עילת תביעה שכן אין נזק, שהרי הפגוש היה פגום ונפגע מתאונות עוד קודם לכן.

ד. נושאי הדיון

1. הכרעות עובדתיות: האם נגרם נזק, מה היקף הנזק, ומי חנה ראשון.
2. הכרעות משפטיות

ה. האם נגרם נזק?

בעניין זה אני מקבל את טענת הנתבעים. אומנם ניכרים על הפגוש סימני שפשוף לא מעטים בצדדים, אך אין לכל אלו קשר לכך שההיצמדות פגעה בפגוש פגיעה נוספת. הפגוש ירד וכמו כן נוצר קימור בצדדים. ירידת הפגוש נובעת מפגיעה בנקודות האחיזה (קימור או שבירה) של הפגוש

ברכב עצמו. עניין זה אינו רק אסטטי (שניכר במעט) אלא עשוי לגרום לנפילה של הפגוש והוא דורש תיקון.

ו. היקפו של הנזק

התובעים טענו שתיקון הנזק עולה 800 ₪. הנתבע לא חלק על סכום זה. מצד שני, לא הובא כל ביסוס לאומדן זה. ברור הדבר, שכל תיקון פח במוסך עולה לא פחות ממאות שקלים, לכן הדרישה נראית סבירה, אך לא ניתן לקבוע שהיא מדוייקת. אילו הייתי מחייב בסכום המלא, היה מקום לדרוש ביסוס נוסף לדרישה הכספית, או לאפשר לנתבע לתקן את הנזק על חשבונו. לאור העלויות הנוספות שבדיקה אובייקטיבית תגרור, בהתחשב בסכום התביעה והיות וההכרעה להלך מבוססת על דיני הפשרה, אין הצדקה לבדיקה נוספת של עלות התיקון.

אציין באופן תמציתי, שעל פי עיקר הדין, לכאורה דרך שומת הנזקים על פי ההלכה היא בדרך של "שומת פחת" – דהיינו ירידת ערך הנכס להימכר בשוק. וכך היא לשון המשנה במסכת בבא קמא (ו, ב): "כיצד משלם מה שהזיקה? שמין בית סאה באותה שדה כמה היתה יפה וכמה היא יפה" (ביחס למיטלטלין ראו בדומה תוספתא בב"ק ג, א).

בענייננו, לכאורה היה ראוי לבחון באיזה שיעור פחת ערך הרכב בעקבות הפגיעה. עם זאת, יש מהפוסקים שקבעו, שבמקום בו הנכס עומד לתיקון ולא למכירה, הנטל העיקרי שעל המזיק הוא לתקן את הנזק או לשלם בעבור תיקון זה. דרישה זו, אינה מוגבלת בשומת הפחת של הנזק.

ה"חזון איש" דן במצב בו אדם הזיק את כותל ביתו של חברו. נזק זה, אינו מוריד את ערך הבית, ולפי שומת הפחת, לכאורה לא יצטרך המזיק לשלם דבר. על כך כותב החזון איש (בב"ק סימן ו, ס"ק ג): "ונראה דכיון דאין בית עומד למכירה, אלא לתקן בדקה, משלם מה שחברו מפסיד בהוצאות התיקון". לחובת התיקון מצאנו מקורות גם בראשונים, וראו בעניין זה - הרב יונתן בלס, "החזרת המצב לקדמותו כעקרון-על בתשלומי נזיקין", תחומין יג (תשנב-תשנג), עמ' 388-406.

ז. מי פגע במי?

התובעת טוענת שהנתבע הוא זה שפגע ברכבה, ואילו הנתבע טוען שאין לו ספק שכשחנה לא עמד מאחוריו רכב, שכן נזכר שפרק סחורה מאחור. טענת התובעת נתמכת בסברה הבסיסית שאילו היתה חונה מאחור, כך שנצמדה לרכב שלפניה – מסתבר שהיתה שמה לבה לכך שהיא צמודה יתר על המידה והיתה חוזרת ומתרחקת. הגיוני יותר שאדם (במקרה זה הנתבע) שחנה ונצמד לרכב שמאחוריו, לא שם ליבו לכך. אומנם, אין בסברא זו הוכחה ואדם עשוי גם שלא לשים לב להיצמדות יתר מקדימה.

במקרה של הכחשה בטענות, על פי עיקר הדין יש מקום לחיוב שבועת היסת (שו"ע חו"מ סימן ע"ה סעיף ז'):

מנה לי בידך, אין לך בידי כלום או שטען יש לי בידך כנגדו כסות או כלים ... כיון שכופר בכל, פטור משבועת התורה ונשבע היסת

למעשה כיום לא נוהגים להשביע את הנתבע שבועת היסת. במקרים בהם יש רגלים לדבר לטענת התובע, נהגו להמיר את שבועת ההיסת בחיוב של עד שלישי התביעה (וראו בעניין בשו"ת דברי מלכיאל ח"ב סי' קל"ג; וכן הרב שלמה לוי, "הטלת פשרה במקום חיוב שבועה", תחומין יב, עמ' 327).

מתוך האמור לעיל, עולה שיש רגלים לדבר שהנתבע הוא שפגע ברכבה של התובעת ולא להיפך. על פי "רגלים לדבר" לא ניתן להכריע הכרעה עובדתית באופן מספק על מנת לחייב את הנתבע באופן מלא, אך יש בסיס לחייב את הנתבע כפשרה על חיוב השבועה, וכלדהלן.

ח. הכרעות משפטיות

תביעת נזק – כאמור, יסוד החיוב במקרה זה הוא הפשרה על חיוב השבועה באשר יש רגלים לדבר שהצדק עם התובעת. כבסיס לחישוב לקחתי בחשבון את עלות התיקון הנטענת, את העובדה שלא הובאה ראיה ברורה על היקף הנזק, וגם את העובדה שהפגם לא תוקן עד היום (מה שמראה לכאורה שהתיקון אינו הכרחי). לאור כל האמור, אני מחייב את הנתבע ברכיב זה 150 ₪.

אגרת בית הדין – התובעים שלמו עבור אגרת בית הדין סך של 300 ₪. שני הצדדים ישאו באגרת בית הדין בחלקים שווים.

על כן, ישלם הנתבע לתובעת סך של 150 ₪ עבור אגרת בית הדין.

אי הופעה לדיון שנקבע – הנתבע לא הופיע לדיון שנקבע, וגרם לנתבעים בזבוז זמן והוצאות. הוא הסביר בבית הדין, שלאור דחיות רבות שהיו בדיון, הוא שכח את קיומו של הדיון. נציין שביום אותו דיון יצרה מזכירת בית הדין קשר עם הנתבע כשנוכח בית הדין שהוא מאחר. הנתבע השיב ששכח, ואינו יכול להגיע לדיון בשל מחויבויות אחרת.

אי הופעה לדיון, גורמת נזק גם לבית הדין. אציין שבהזמנה לדיון שנשלחת על ידי בית דין זה, נאמר במפורש שביטול דיון עשוי לחייב בהוצאות משפט. כך נכתב גם בהזמנה לדיון שנשלחה לתובע. אציין עוד שבמסגרת אגרות בית הדין המופיעות באתר האינטרנט של בית הדין, נקבעה אגרה מיוחדת על ביטול דיון בסך של 1,500 ₪. במקרה זה, לא אחייב את הנתבע באגרה זו.

לסיכום, הנתבע ישלם לנתבעים סך של 200 ₪ עבור הדיון אליו לא הגיע.

בסך הכל ישלם הנתבע לתובעת סך של 500 ₪.

ט. החלטה

1. הנתבע ישלם לתובעים, 500 ₪.

2. התשלום תוך 30 יום.

עמוד 4 מתוך 5

3. התשלום כולל הוצאות משפט.

4. פסק הדין ניתן ביום כ"ב שבט תשע"ד, 23 ינואר 2014.

בזאת באתי על החתום

הרב סיני לוי
אב"ד